

**BENDRUOMENĖS POREIKIŲ TYRIMAS
MOLĖTŲ RAJONO BALNINKŲ SENIŪNIJOJE**

Tyrimo ataskaita

**Tyrimo vykdytojas visuomeninė organizacija
„Balninkų bendruomenės centras“**

2015 m. rugsėjis

TURINYS

ĮVADAS	2
1. Tyrimo planavimas ir organizavimas.	2
2. Tyrimo metodai ir duomenų šaltiniai.	4
3. Išbandyti metodai ir rezultatai.	5
3.1. Statistinių duomenų metodas.	5
3.2. Bendruomenės kavinės metodas.	6
3.3. Fokus grupės metodas.	8
3.4. Apklausa-anketavimo metodas.	9
4. IŠVADOS	14
LITERATŪRA	15
1 Priedas. Klausimynas bendruomenių nariams	16

IVADAS

Tyrimo tikslas – išanalizuoti koks paslaugų poreikis yra Molėtų r. Balninkų seniūnijos bendruomenėse. Šiam tyrimui buvo iškelti penki uždaviniai:

1. Išanalizuoti seniūnijos bendruomenių gyventojų poreikius paslaugoms.
2. Išanalizuoti gyventojų pasitenkinimą esamomis paslaugomis.
3. Įvertinti paslaugų Balninkų seniūnijoje plėtros galimybes.
4. Išsiaiškinti gyventojų informuotumą apie socialinį verslą, kaip reiškinį.
5. Išsiaiškinti gyventojų aktyvumą ir pasirengimą dalyvauti sprendžiant gyvenimo kokybės klausimus.

Atlikus tyrimą pasiekti tokie rezultatai:

- įvertintas teikiamų paslaugų prieinamumas, spektras, kokybė, plėtros galimybės;
- įvardintas atsakingų institucijų indėlis planuojant, organizuojant ir teikiant paslaugas gyventojams;
- atlikta gyventojų poreikių paslaugoms analizė;

1. Tyrimo planavimas ir organizavimas.

Tyrimas buvo planuojamas pagal Bendruomenės poreikių ir paslaugų teikėjų galimybių analizės metodikoje rekomenduojamą eigą. Tyrimo plano įgyvendinimas pateiktas žemiau esančioje lentelėje.

	Numatytoji veikla	Atlikimo eiga
	<i>Tyrimo planavimas ir organizavimas</i>	
1.	Sudaryti tyrimo organizavimo grupę	Sudaryta 2015-06
2.	Suorganizuoti mokymus tyrimo organizatorių grupei	Pakviesti bendradarbiauti savivaldybės ir seniūnijos atstovai. Mokymai praversti nuo 2015-06-15 iki 2015-06-29.
2.1.	Suformuluoti tyrimo tikslą	Suformuluotas tyrimo Molėtų r. Balninkų seniūnijos bendruomenėse tikslas ir uždaviniai
2.2.	Apibrėžti poreikių analizės tikslinę grupę	Balninkų seniūnijos bendruomenių gyventojai
2.3.	Apibrėžti teritoriją, kurioje bus vykdomas tyrimas	Balninkų seniūnija ir aplinkinių bendruomenių gyventojai, Molėtų r. savivaldybės darbuotojai
2.4.	Apibrėžti tyrimo laiko ribas	2015 m. liepos – rugsėjo mėn.

2.5.	Numatyti kaip tyrimo organizavimo grupė palaikys ryšį su tyrėjais tyrimo eigoje	Telefonu, tiesiogiai.
2.6.	Paskirti atsakingą už ryšius su bendruomene – bendruomenės informavimą ir įtraukimą	Virginija Pusvaškienė
3.	Sukviesti tyrėjus į sesiją, kurioje:	Dalyvavo: Virginija Pusvaškienė, Vilija Budrionienė, Rūta Katinienė, Anelė Gribulienė, Daiva Bartkevičienė. Susitikimas 2015-06 - 29
3.1.	Apsibrėžti kokio tipo analizė bus vykdoma (sistemos, problemos ar institucinė).	Problemos analizė. Pasirinktos analizei socialinės, švietimo ir kultūros, sveikatos ir socialinio verslo sritys.
3.2.	Pasirinkti duomenų rinkimo metodus	Statistinius duomenis, fokus grupės metodą, apklausą, bendruomenės kavinę.
3.3.	Sudaryti detalų tyrimo planą	Statistiniai duomenys renkami nuo liepos 1 d. iki liepos 15 d., apklausa nuo liepos 1 d. iki rugpjūčio 1d. Bendruomenės kavinė – 2014-06-17 Fokus grupė –2015-08-25.
3.4.	Pasiskirstykite užduotimis	Tyrimo organizatorius atsakingas už apklausų organizavimą ir duomenų surinkimą, ataskaitos parengimą. Virginija Pusvaškienė atsakinga už pagalbą kontaktuojant su seniūnijos gyventojais, už kontaktus su savivaldybės atstovais, Vilija Budrionienė – už pastebėjimų analizę ir apžvalgą.
	<i>Duomenų rinkimas</i>	
4.	Suformuluoti tyrimo klausimą/klausimus	Suformuluoti klausimai bendruomenės kavinei, fokus grupei.
5.	Numatyti kas bus respondentai ir kaip jie bus pakviečiami	Balninkų seniūnijos bei aplinkinių bendruomenių atstovai, seniūnė, seniūnaičiai, bendruomenių lyderiai, mokyklos, bibliotekos ir kultūros centro atstovai. Anketos išdalintos gyventojams, nedalyvavusiems kituose

		duomenų rinkimo metoduose.
6.	Atlikti tyrimą.	Baigtos visos apklausos ir tyrimo renginiai 2015-08-31.
7.	Tyrimo metu surinkti respondentų kontaktus grįžtamajam ryšiui	Surinkti lyderių kontaktai
8.	Kokybinius tyrimus įrašyti ar protokoluoti	Duomenys užrašyti
	<i>Duomenų apdorojimas ir vertinimas</i>	
9.	Duomenis susisteminti ir įvertinti	Duomenys susisteminti
10.	Parašyti tyrimo ataskaitą	Parengta ataskaita 2015-08-28
11.	Aptarti tyrimo rezultatus	Tyrimo rezultatai aptarti 2015 -09-02
12.	Parengti tolimesnių veiksmų planą	Remiantis medžiaga sudarytas strateginis UDC planas.
13.	Aptarti kaip bus organizuojamas grįžtamasis ryšys bendruomenei	Su bendruomene kontaktuos projekto vykdytojai
	<i>Bendruomenės informavimas bei įtraukimas planuojant tolimesnius veiksmus</i>	
14.	Informuoti bendruomenę apie tyrimo rezultatus	Su bendruomene kontaktuos projekto vykdytojai
15.	Įtraukti bendruomenę į tolimesnę veiklą – tyrimus, paslaugų planavimą ir organizavimą	Su bendruomene kontaktuos projekto vykdytojai

2. Tyrimo metodai ir duomenų šaltiniai.

Tyrimo įgyvendinimą galima suskirstyti į du etapus. Pirmasis etapas buvo skirtas duomenų rinkimui, o antrasis – duomenų analizei, ataskaitos rengimui ir rekomendacijų projekto vykdytojams pateikimui. Renkant duomenis, daugiausiai dėmesio buvo skirta trimis aspektams:

- buvo renkama informacija apie gyventojų poreikio paslaugoms tenkinimą;
- buvo aprašyti gautieji duomenys
- buvo aprašyti pastebėjimai ir pateikti pasiūlymai bendruomenės poreikių paslaugoms ir paslaugų teikėjų galimybių įvertinimo metodikos kūrėjams.

Buvo atliekamas tiek kiekybinis tyrimas (statistinių duomenų rinkimas, anketos klausimai), tiek kokybinis, naudojantis struktūruoto ir pusiau struktūruoto interviu būdus (bendruomenės kavinė,

fokus grupė). Duomenų šaltiniai – Molėtų r. Balninkų seniūnijos dokumentai, statistinė informacija, atliktos apklausos anketiniai duomenys, protokoluoti gyventojų ir specialistų pasisakymai tyrimo renginių metu.

Tyrimo imtis nustatyta remiantis Paniotto formule :

$$n = \frac{1}{\Delta^2 + \frac{1}{N}}$$

kur :

n – imties dydis;

Δ - imties paklaidos dydis ($= 0,1$; kadangi šiuo tyrimu tiriamas gyventojų požiūris, o ne tam tikri kiekybiniai parametrai, tad paklaidą galima didinti iki 10%).

N – generalinis visumos dydis lygus 1035.

$$n = \frac{1}{\Delta^2 + \frac{1}{N}} = \frac{1}{0,1^2 + \frac{1}{1035}} = 91$$

Apklausoje dalyvavo 97 respondentai, todėl galima teigti, kad atlikto tyrimo rezultatai yra tikslūs.

Tyrimo imtis – 97 asmenys. Balninkų seniūnijoje yra 1035 gyventojai. Tyrimo pradžioje buvo numatyta 5 procentų paklaida ir tyrimo imtis – 286 asmenys. Tačiau praktiškai to padaryti nebuvo įmanoma (esant respondentų labai mažam aktyvumui ir dideliame geografiniam išsibarstymui - didesniai apklausų skaičiui trūko laiko). Norint pasiekti tinkamus rezultatus reikalingas tik kiekybinio tyrimo klausimynas. Bendruomenė tokių kompetencijų stokoja, todėl šią problemą verta spręsti padedant specialistams.

Į tyrimo renginius respondentai buvo kviečiami asmeniškai, atsižvelgiant į taikomo metodo kriterijus bei skelbiant informaciją seniūnijoje. Anketos platinamos bendruomenių šeimose per seniūniją, mokyklą, bendruomenių centrus.

3. Išbandyti metodai ir rezultatai.

3.1. Statistinių duomenų metodas.

Šis metodas buvo parinktas kaip įvadinis metodas susipažinti su paslaugų teikimo kontekstu, situacija savivaldybėje ir seniūnijoje. Balninkai - nutolęs geografiškai nuo rajono centro. Seniūnijoje yra 1035 gyventojai. Didžiausios gyvenvietės – seniūnijos centras Balninkų miestelis (366 gyventojai), Dapkūniškiai (239 gyventojai), Girsteitiškis (178 gyventojai). Įsteigtos 3 seniūnaitijos. Pagrindinės įstaigos, teikiančios paslaugas gyventojams – Balninkų pagrindinė mokykla (formalusis ir neformalusis švietimas, ikimokyklinis ir priešmokyklinis ugdymas, laisvalaikio užsiėmimai suaugusiems), Balninkų bendruomenės centras, Dapkūniškių bendruomenės centras, Girsteitiškio bendruomenės centras (renginių organizavimas, aplinkos tvarkymas, gyventojų telkimas) Balninkų parapija, paštas, Molėtų socialinės paramos centro

Balninkų skyrius (informavimas, konsultavimas, tarpininkavimas ir atstovavimas), biblioteka (informacijos sklaida), paveikslų galerija ir stiklo muziejus.

3.2. Bendruomenės kavinės metodas.

Metodas parinktas paslaugų poreikiui nustatyti. Renginys vyko 2015-06-17. Dalyvavo 21 žmogus. Renginys organizuotas Balninkų paslaugų centre. Bendruomenės kavinės metodo išbandymo metu bendruomenės nariai susėdo prie 4 staliukų. Kiekvienas staliukas išsirinko moderatorių - staliuko šeimininką. Kiekvienam staliukui buvo priskirta viena iš 4 (švietimo, kultūros, socialinės, buities) paslaugų poreikio nustatymui. Klausimus užduodavo ir pokalbius moderavo išrinktieji staliukų šeimininkai. Prie staliukų sėdintys gyventojai nuolat keitėsi, todėl visi galėjo išsakyti mintis papildyti .

Metodo taikymo pabaigoje dalyviai buvo pakviesti tradiciniam vykusių veiksmų analizės, veiklos rezultatų, užbaigimo ir įprasminimo būdų aptarimui – refleksijai.

Apibendrinimas

Paslaugų buityje poreikiai

- Nuomojama technika žemės sklypų apdirbimui.
- Reikalinga atvažiuojanti kirpėja.
- Masažuotoja, siuvėja.
- Žmogus, galintis apšienauti ir sutvarkyti sodybas.
- Smulkaus namų remonto paslauga.
- Prausimosi ir skalbimo paslaugos.
- Šiukšlių tvarkymas prie kapų.
- Daugiau rūšiavimo konteinerių.
- Kanalizacijos ištraukimo paslaugos.
- Neįgaliųjų priežiūra pagal poreikį.

Kultūros paslaugų poreikiai

- Super aktyvaus žmogaus.
- Aparatūros, patalpų esamai saviveiklai? – yra
- Muziejus: infrastruktūros atnaujinimas, viešinimas, platesnė – atnaujinta edukacija.
- Biblioteka – platesnio žingsnio į kultūrą (susitikimai su rašytojais, filmų kūrėjais).
- Menininkų plenerai (dailininkai, skulptoriai, siuvinėjimas, vėlimas, pynimas, mezgimas).
- Rankdarbių klubai – pardavimo vieta (muziejus).
- Saviveiklos kokybiškų kolektyvų mainai, šventės.
- Meno vadovas: naujų žmonių ir saviveiklos naujų formų paieška. (Problema – žmonių pasyvumas).
- Kaimo edukacinė programa (sūrio edukacinė).

Švietimo paslaugų poreikiai

- Išsaugoti veikiančią mokyklą.
- Išsaugoti veikiančią darželį.
- Sukurti darbo vietas (pritraukti investicijas), kad įsikurtų darbingos šeimos.
- Turėti apmokamą psichologą dirbti su socialinės rizikos šeimomis.
- Svajojame, kad ateityje atsirastų šeimos, kurios steigtų šeimynas (globotų vaikų):
  - globotiniai papildytų mokyklą;
  - susikurtų papildomos darbo vietos.
- Sudaryti sąlygas tęsti senjorų švietimą, steigti senjorų universitetą.
- Brandaus amžiaus žmonės perduotų savo gyvenimišką patirtį, papročius, tradicijas per edukacinius projektus, gyvai (ne teoriškai).
- Verslumo mokymai darbingų žmonių tarpe.
- Švietimas sveikos gyvensenos klausimais.
- Mokymai pagal poreikius.
- Išnaudoti esamą sporto infrastruktūrą ir sportinę įrangą, populiarinant sveiką gyvenseną, užimtumą ir stiprinti sportinę bazę.
- Senjorų universitetų klausytojams organizuoti pažintines, turistines keliones, susitikimus.
- Tęsti ir stiprinti bendradarbiavimą tarp bendruomenės įstaigų sprendžiant švietimo klausimus.

Socialinių paslaugų poreikiai

- Apgyvendinimas (turistų, poilsiautojų, stovyklautojų (dienos, ilgalaikės stovyklos), esant poreikiui).
- Maitinimas (stacionarus, mobilus (seneliams, soc. remtiniams vaikams vasaros metu).
- Senyvo amžiaus žmonių priežiūra (laikina ir ilgalaikė), savarankiško gyvenimo namai.
- Senyvo amžiaus žmonių, neįgaliųjų, žmonių su depresija užimtumo organizavimas, integracija į visuomenę, pagalba namų buityje, įtraukiant jaunimą, kitas socialines grupes.
- Gydytojo paslaugos.
- Šarvojimo paslaugos.
- Pobūviams salė.

Pastebėti šio metodo privalumai:

- žaismingas duomenų rinkimo metodas,
- kuria draugišką ir malonią aplinką, kai galima gana sudėtingus klausimus spręsti atvirai, diskutuojant ir atsipalaidavus,
- išgirstama kiekvieno dalyvio nuomonė ir atsiranda bei formuojama kolektyvinė įžvalga reikiamai problemai spręsti ir diskutuoti.
- pastebimos gilesnės temos ir bendrai nagrinėjami sudėtingesni klausimai.

Pastebėti šio metodo trūkumai:

- pakankamai ilgas metodo taikymo laikas. Šiuo atveju metodo taikymo laikas su būtinomis pertraukomis užtruko 3,5 val.
- daug priklauso nuo moderatoriaus - staliuko šeimininko klausimų pateikimo, sukūrimo „taikios“, darbingos atmosferos. Šiuo atveju nebuvo sėkmingas moderatoriaus pasirinkimas
- metodas reikalaujantis papildomų išteklių – didesnių patalpų ir lėšų „tariamoms kavinės idėjos“ įgyvendinimui.

3.3. Fokus grupės metodas.

Renginys vyko du kartus – 2015-06-15 ir 2015-06-17. Pirmojo renginio metu diskutavo nedidelė grupė dalyvių (savivaldybės, seniūnijų atstovai, projekto vykdytojai ir tyrimo organizatoriai). Tikslas – išsiaiškinti situaciją vietoje, aptarti tyrimo kryptis, parinkti metodus. Antrasis renginys vyko 2015-06-17. Dalyvavo 21 asmuo. Buvo diskutuojama apie kitų tyrimo metodų taikymo metu įvardintų būtinų, reikalingų ir norimų (švietimo, kultūros, socialinės, buities, bendruomeninio verslumo) paslaugų poreikį, o panaudojant Fokus grupės metodą buvo įvertinti galimi paslaugų teikėjai ir paslaugų pasiekiamumo galimybės.

Naudojant Fokus grupės metodą visi dalyviai buvo suskirstyti į 3 tikslines grupes - 1) seniūnė su seniūnaičiais, 2) įvairių vietoje veikiančių įstaigų atstovai, 3) seniūnijos bendruomenių aktyvūs nariai. Šios tikslinės grupės diskutavo apie galimus paslaugų teikėjus ir jų galimybes vietose įgyvendinti Bendruomenės kavinės metu surinktus paslaugų poreikius.

Metodo taikymo pabaigoje dalyviai buvo pakviesti tradiciniam vykusių veiksmų analizės, veiklos rezultatų, užbaigimo ir įprasminimo būdų aptarimui – refleksijai.

Pastebėti šio metodo privalumai:

- grupėse vykstanti diskusija gali atverti nuomones ar požiūrius, kurių dalyviai neišsakytų individualiame interviu („grupės efektas“),
- skirtingos tikslinės grupės (šiuo atveju sudarytos pagal veiklą) gali pateikti visiškai skirtingus problemos sprendimo būdus,
- suderinus skirtingus tos pačios problemos sprendimo būdus galima gauti netikėtas sprendimo galimybes,
- aptariant visų dalyvavusių grupių darbą atsiranda galimybė kitiems ir savo požiūrį keisti.

Pastebėti šio metodo trūkumai:

- metodo rezultatai priklauso nuo moderatoriaus pasiruošimo ir problemos žinojimo,
- pakankamai ilgai trunkantis metodas,
- turi būti pasiruošimas t.y., bendras naudotinas žodynas diskutuojant skirtingose grupėse ta pačia tema,

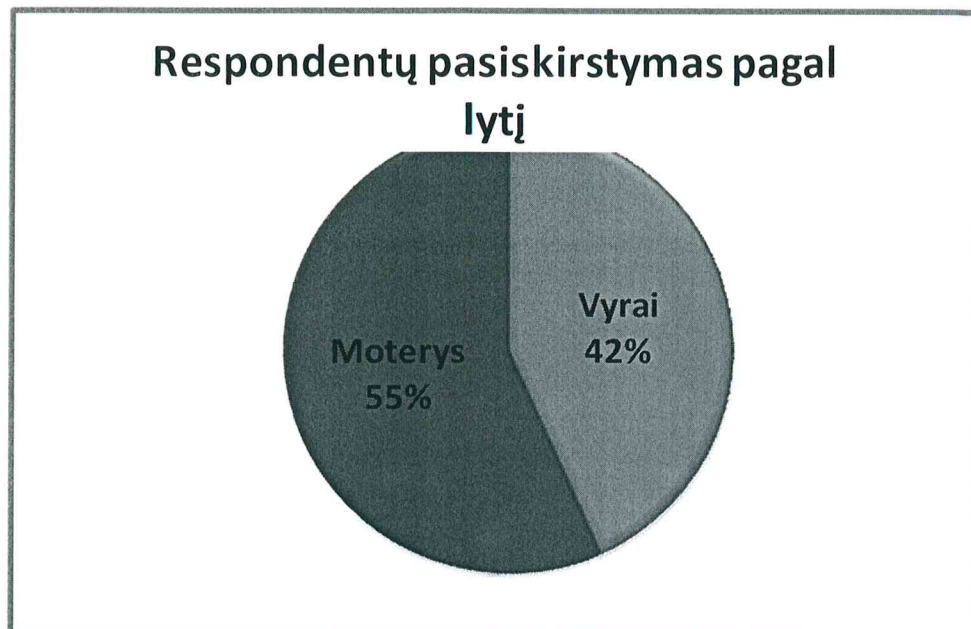
- moderatorius „iš šono“ trukdo kai kuriems dalyviams atvirai išsakyti savo nuomonę ir dalyvauti diskusijoje,

3.4. Apklausa-anketavimo metodas.

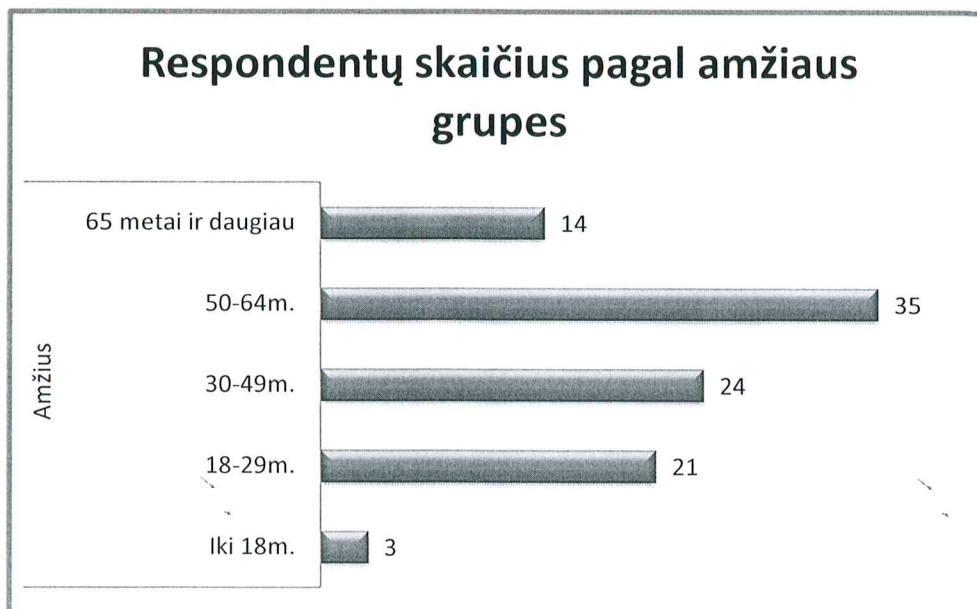
Šio metodo išbandymui buvo parengta anketa. Sudarant anketos klausimus buvo atsižvelgiama į Balninkų seniūnijos atstovų pageidavimus. Poreikio tyrimui ir analizei klausimai buvo pateikti dėl švietimo, kultūros, socialinės, sveikatos ir bendruomeninio verslo paslaugų. Taikant šį metodą buvo pasitelkti tikslinės grupės nariai ir paprašyti išdalinti seniūnijos teritorijoje paruoštas anketas bei po 1 savaitės jas surinkti. Buvo išdalinta 290 anketų, o sugrįžo tik 100.

Anketavimo metu gauti rezultatai

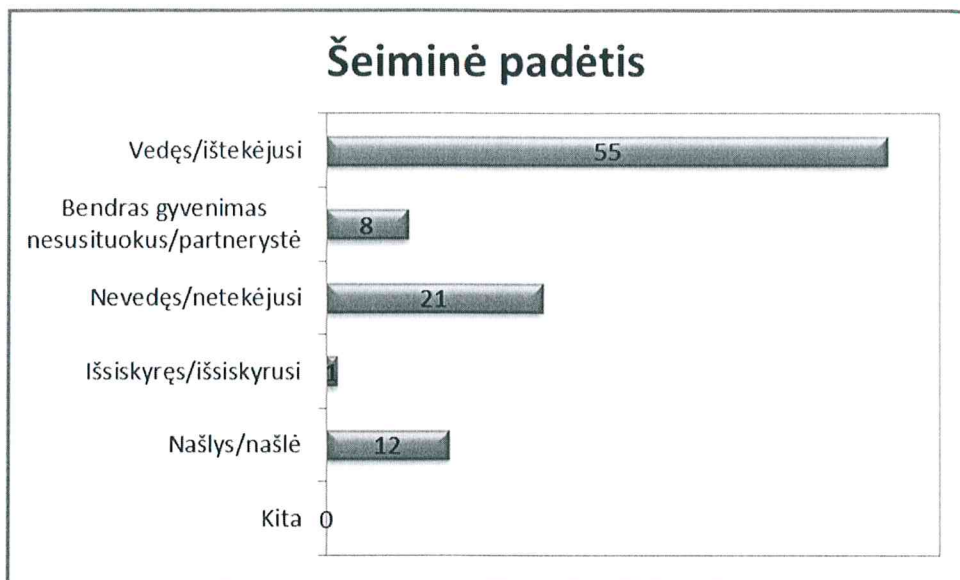
1. Respondentų lytis.

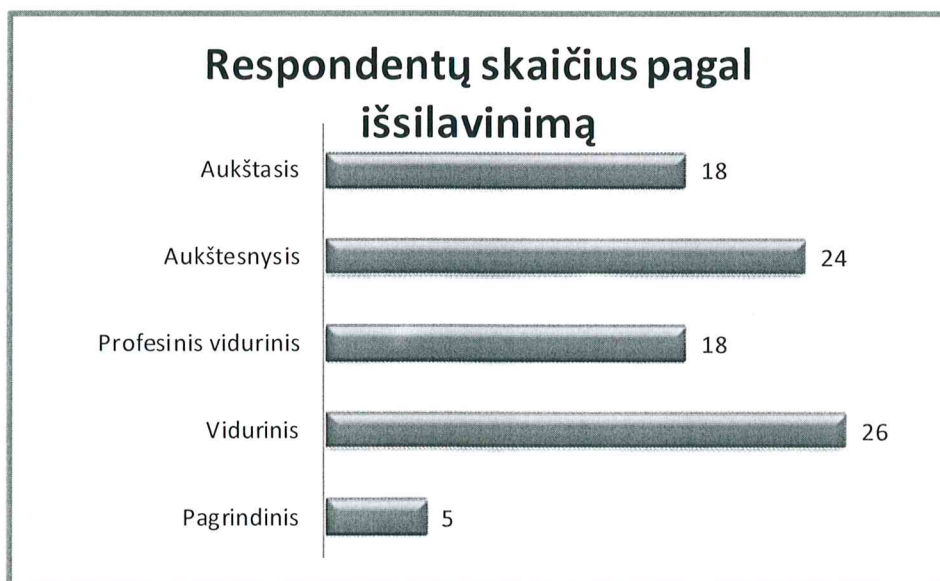
2. Amžius.

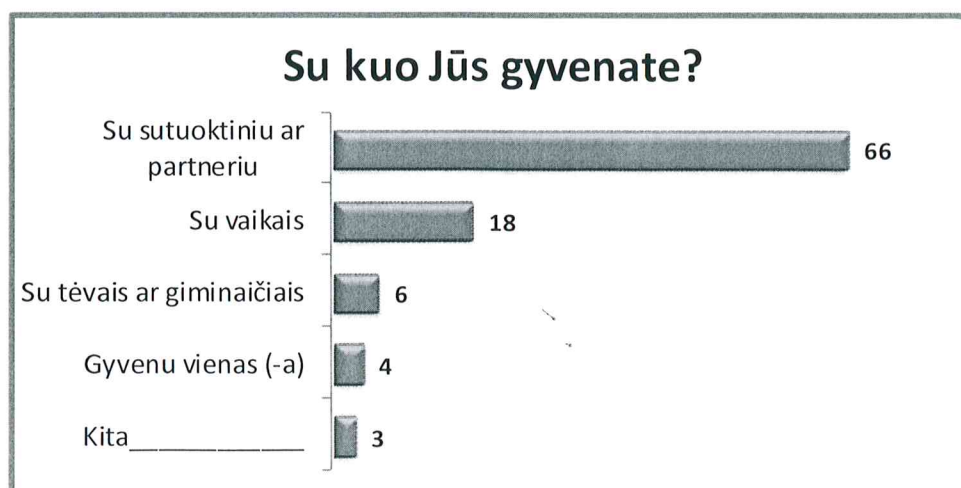
3. Respondentų šeiminei padėtis.

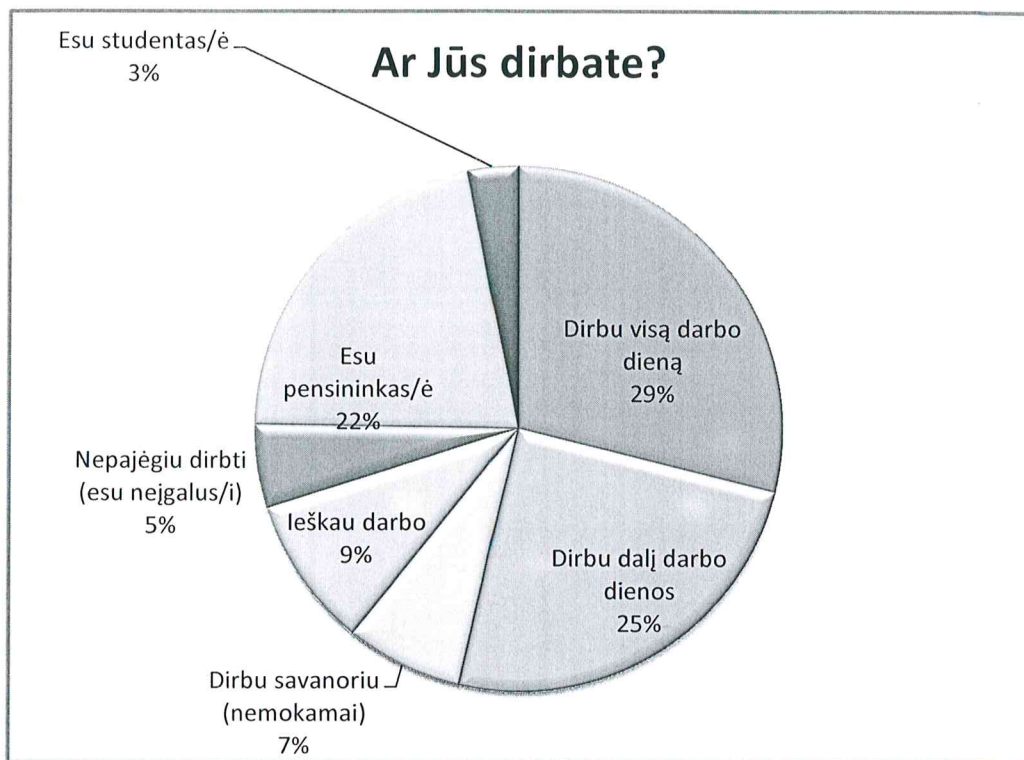
4. Išsilavinimas.

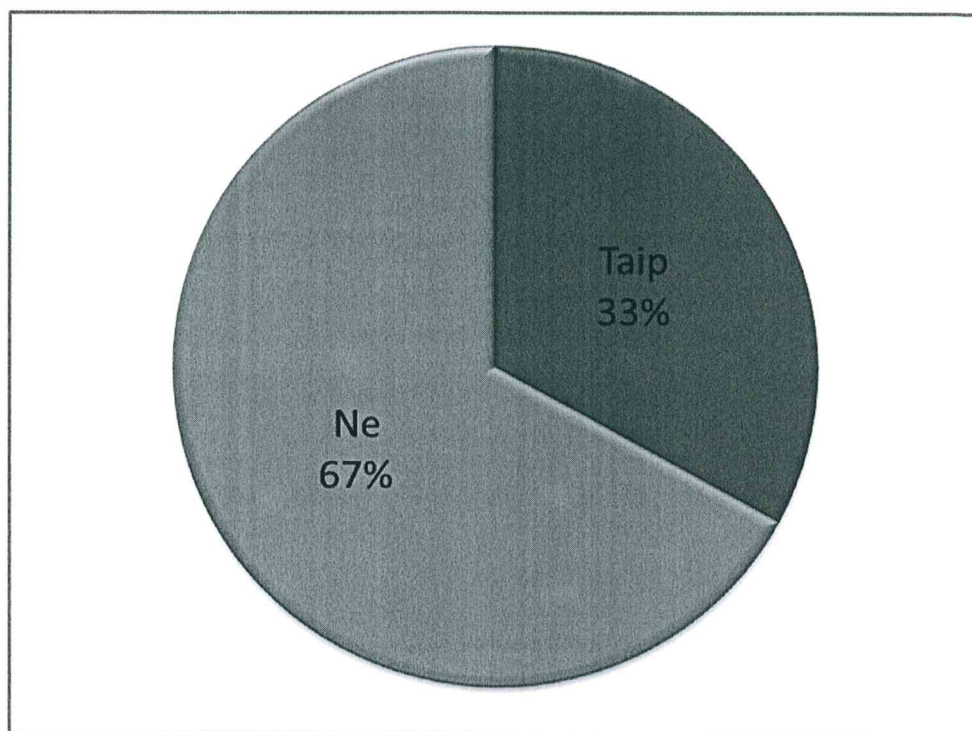
5. Gyvenimo aplinkybės.

6. Užimtumas.

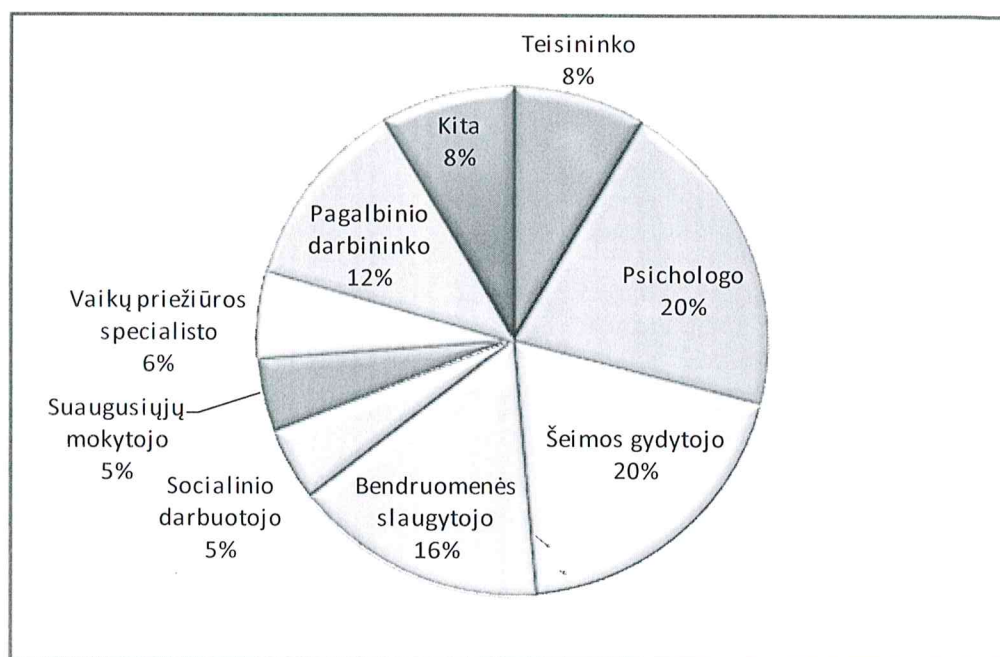
7. Ar Jums trūksta informacijos apie tai, kokios paslaugos yra teikiamos Jūsų bendruomenėje?

8. Kaip žemiau išvardintos paslaugos atitinka Jūsų ir Jūsų šeimos narių poreikius?

	Nėra poreikio	Poreikis patenkintas	Šiek tiek trūksta tokių paslaugų	Trūksta	Labai trūksta
Informavimo	14,6	37,8	8,7	3,9	1,0
Tarpininkavimo, atstovavimo	22,3	25,2	13,6	1,9	1,9
Sveikatos apsaugos	1,9	22,3	21,3	19,4	8,7
Suaugusiųjų švietimo	20,4	20,4	13,6	9,7	1,0
Pavėžėjimo	23,3	7,8	10,7	17,5	8,7
Maitinimo organizavimo	27,2	11,6	5,8	11,6	0,0
Aprūpinimo būtiniaisiais drabužiais bei avalyne	34,9	21,3	5,8	4,9	0,0
Pagalbos į namus	34,0	13,6	9,7	7,8	2,9
Socialinės globos	21,6	5,9	19,7	10,8	9,8
Vaikų priežiūros	44,6	13,6	4,9	2,9	1,0
Įdarbinimo organizavimo	31,0	3,9	10,7	13,6	6,8
Higienos (pirtis, skalbykla)	29,1	11,6	3,9	10,7	9,7
Sociokultūrinės, laisvalaikio organizavimo	8,7	25,2	21,3	6,8	3,9
Sporto	27,2	20,4	11,6	4,9	1,9
Teisinių konsultacijų	24,3	4,9	23,3	10,7	2,9
Konsultavimo verslo klausimais	38,8	4,9	12,6	8,7	1,9
Tėvystės įgūdžių ugdymo	49,5	7,8	2,9	5,8	1,0
Psichologo	30,1	5,8	12,6	16,5	4,9
Pagalbos buityje	36,9	4,9	8,7	8,7	9,7

9. Kokios srities specialistų paslaugų Jums labiausiai trūksta?

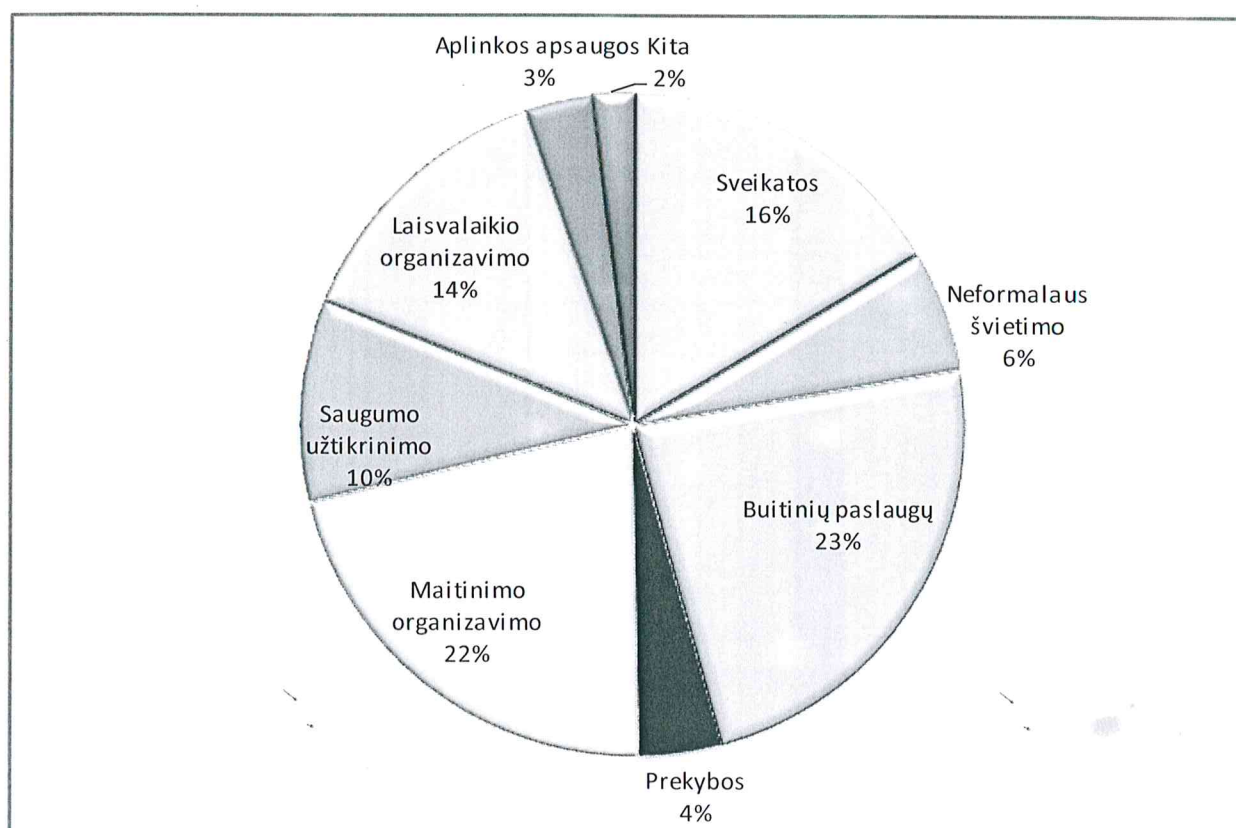
Kiti išvardinti specialistai: kirpėjas, siuvėjas, dantų gydytojas, renginių organizatorius,

sporto organizatorius, treneris, visažistas, vaistininkas, senelių globos namai.

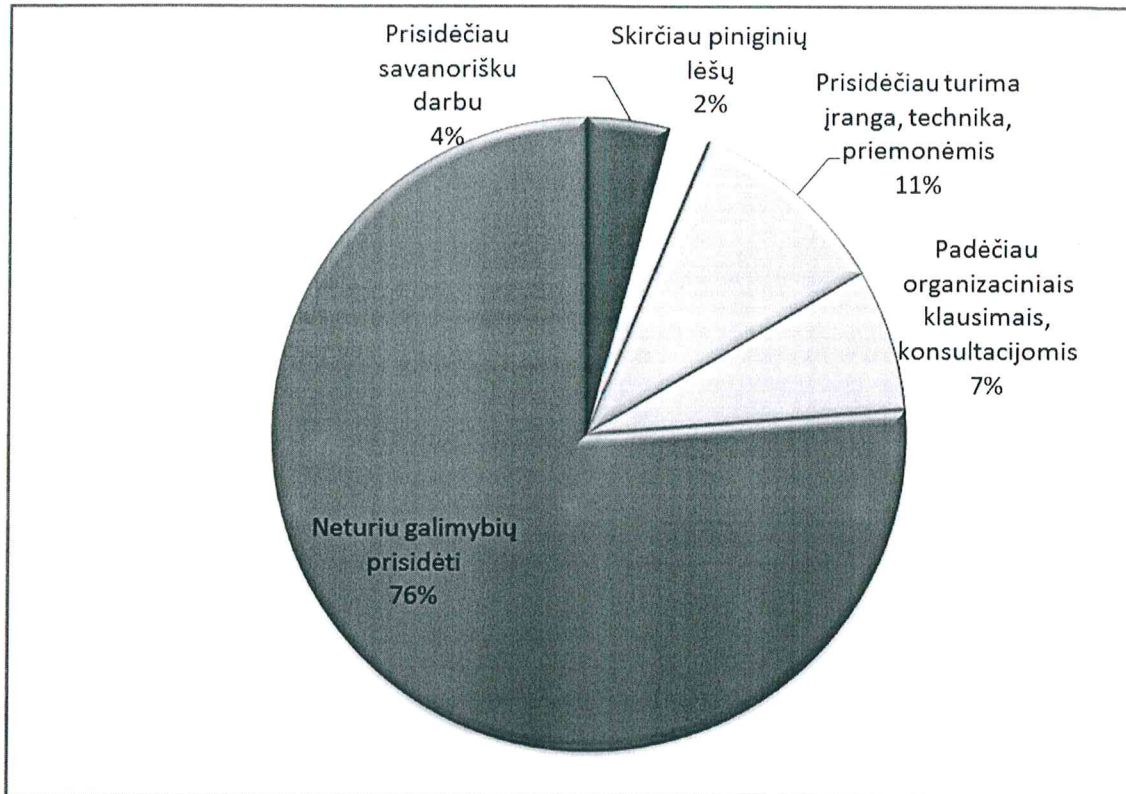
10. Ar išvardintos institucijos, esančios Jūsų bendruomenėje, galėtų teikti naujas, papildomas paslaugas?

	Negalėtų	Galėtų, jei įtakotų savivaldybė	Galėtų, jei įtakotų seniūnija	Tikrai galėtų	Nėra tokios institucijos
Savivaldybė	12,6	10,7	4,9	22,3	4,9
Seniūnija	5,8	27,2	7,8	17,5	2,9
Bendruomenės centras	5,8	8,7	7,8	33,0	0,0
Mokykla	12,6	8,7	2,9	16,5	7,8
Kultūros centras	8,7	13,6	2,9	11,6	8,7
Religinė bendruomenė	10,7	1,0	0,0	23,3	10,7
Socialinės paramos centras	4,9	5,8	2,9	20,4	13,6
Ūkininkai	6,8	2,9	5,8	23,3	6,8
Verslininkai	4,9	2,9	1,9	24,3	12,6
Muziejus	5,8	12,6	1,9	17,5	8,7

11. Kokioje srityje, jūsų manymu, būtų perspektyvu vystyti socialinį (bendruomeninį) verslą, kuris teiktų paslaugas jūsų bendruomenei?

12. Kaip Jūs galėtumėte prisidėti kuriant Jūsų bendruomenėje socialinį (bendruomeninį) verslą?

Pastebėti šio metodo privalumai:

- pakankamai greitas metodas norint sužinoti atsakymus į iškilusias problemas,
- pigus metodas ,
- galimybė pasikonsultuoti su kitais.

Pastebėti šio metodo trūkumai:

- kaimiškoje vietovėje išdalintas anketas labai sunku susigrąžinti, nes gyventojai jų nelaiko patikimu įrankiu,
- būgštaujama dėl kritikos, nes tikima, kad bus identifikuota kas jas užpildė,
- į pateiktus atvirus klausimus nebandoma pažvelgti giliau,
- pildant anketas veikia ir pildytojo aplinka, ir aplinkinių komentarai,
- kaimiškoms bendruomenėms sudaryti anketas gali būti sudėtinga.

4. IŠVADOS

1. Balninkų seniūnijos gyventojai mažai žino apie socialinio/bendruomeninio verslo galimybes.

2. Teikiant gyventojams įvairias paslaugas dominuoja biudžetinės įstaigos.

3. Balninkų seniūnijos bendruomenėms labai trūksta sveikatos ir socialinės priežiūros, ypač slaugytojų ir psichologų paslaugų, taip pat pagalbos buityje ir vystant bendruomenines veiklas.

4. Gyventojai mato problemas, tačiau neprisiima atsakomybės patys jas spręsti.

5. Trūksta motyvacijos ir iniciatyvų patiems kurti savo gerovę.

6. Būtina plėsti socialines paslaugas, tame tarpe ir stacionarias, įtraukiant į šių paslaugų teikimą pačias vietas bendruomenes.

LITERATŪRA

1. LR vietos savivaldos įstatymas, 1994 m. liepos 7d. Nr. I-533, Žin., Nr. VIII-2018, 2000 10 12, Žin. 2000, Nr. 91-2832 (2000 10 27).
2. LR Socialinių paslaugų įstatymas., 2006 m. sausio 19d., Nr. X-493, Žin., 2006, Nr. 17-589.
3. Socialinių paslaugų katalogas, patvirtintas LR socialinės apsaugos ir darbo ministro 2006 m. balandžio 5d., įsakymu Nr. A1-93.
4. Daiva K. Kuzmickaitė. Lietuvos bendruomenių tipologija ir ypatumai. Socialinė ekonomika: vietos bendruomenės poreikiai ir galimybės, Socialinės ekonomikos institutas, 2004
5. Vilma Atkočiūnienė. Kaimo vietovių pokyčių valdymas pagal principą "iš apačios į virus". <http://archive.minfolit.lt/arch/15001/15048.pdf>
6. LR švietimo įstatymas.
www.sac.smm.lt/.../Lietuvos%20Respublikos%20svietimo%20istatymas.pdf
7. Universalių daugiafunkčių centrų (UDC) steigimas ir plėtra. Tyrimo ataskaita.
8. www.smm.lt/.../368_692d56dd8d88fd7d31f098d003b0f578.pdf
9. Universalūs daugiafunkčiai centrai Lietuvoje.
www.smm.lt/uploads/.../sv_problemos_analize_NR_2.pdf
10. Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymas.
www.ssus.lt/.../Visuomenes%20sveikatos%20prieziuros%20istatymas.pdf
11. Kaimo verslumas: geroji bendruomenių patirtis. www.dvi.lt/download.php/fileid/124
12. LR nevyriausybinų organizacijų plėtros įstatymas.
www.3sektorius.lt/.../NVO_istatymas_2014-01-13_14:44:59.pdf
13. R. Adamonienė, V. Šilingienė. Lietuvos kaimo gyventojų verslumo ypatumai. 2008

1 Priedas. Klausimynas bendruomenių nariams

Anketa.

Gerb. Respondente,

Šią apklausą organizuoja [*institucijos pavadinimas*] siekiant įvertinti teikiamas Jūsų bendruomenėje paslaugas. Kiekvieno bendruomenės gyventojų nuomonė – svarbiausias ir reikšmingiausias vertinimo rodiklis. Prašytume Jus pareikšti savo nuomonę. Iš anksto dėkojame Jums už pagalbą ir nuoširdžius atsakymus į anketos klausimus. Anketos užpildymas iš Jūsų atims tikrai nedaug laiko ir tai bus Jūsų indėlis tobulinant paslaugų kokybę ir pasiekiamumą.

Pildant klausimą atsakymą į klausimą pažymėkite viename pasirinktame langelyje kryžiu ar varnele.

Ši anketa yra anoniminė. Vardo ir pavardės nurodyti nereikia. Konfidencialumas (slaptumas) garantuojamas.

1. Jūsų lytis
  - Vyras
  - Moteris

2. Jūsų amžius:
  - Iki 18m.
  - 18-29m.
  - 30-49m.
  - 50-64m.
  - 65 metai ir daugiau

3. Kokia Jūsų šeiminė padėtis?
  - Vedęs/ištekėjusi
  - Bendras gyvenimas nesusituokus/partnerystė
  - Nevedęs/netekėjusi
  - Išsiskyręs/išsiskyrusi
  - Našlys/našlė
  - Kita

4. Jūsų išsilavinimas:
  - Pradinis
  - Vidurinis
  - Profesinis vidurinis
  - Aukštesnysis
  - Aukštasis

5. Su kuo Jūs gyvenate?
  - Su sutuoktiniu ar partneriu
  - Su vaikais
  - Su tėvais ar giminaičiais
  - Su draugais
  - Gyvenu vienas (-a)
  - Kita _____

6. Ar Jūs dirbate?

- Dirbu visą darbo dieną
- Dirbu dalį darbo dienos
- Ieškau darbo
- Nepajėgiu dirbti (esu neįgalus (-i))
- Esu pensininkas (-ė)
- Esu moksleivis(-ė), studentas (-ė)

7. Ar yra Jums trūksta informacijos apie tai, kokios paslaugos yra teikiamos Jūsų bendruomenėje?

- Taip
- Ne

8. Prašome pažymėti, kaip žemiau išvardintos paslaugos atitinka Jūsų ir Jūsų šeimos narių poreikius?

Kiekvienam pasirinkimui skirtas tik vienas iš žemiau esančių įvertinimų.

Paslaugų pavadinimas	Nėra poreikio	Poreikis patenkintas	Šiek tiek trūksta tokių paslaugų	Trūksta	Labai trūksta
Informavimo					
Tarpininkavimo, atstovavimo					
Sveikatos apsaugos					
Suaugusiųjų švietimo					
Pavėžėjimo					
Maitinimo organizavimo					
Aprūpinimo būtiniaisiais drabužiais bei avalyne					
Pagalbos į namus					
Socialinės globos					
Vaikų priežiūros					
Įdarbinimo organizavimo					
Higienos (pirtis, skalbykla)					
Sociokultūrinės, laisvalaikio organizavimo					
Sporto					
Teisinių konsultacijų					
Konsultavimo verslo klausimais					
Tėvystės įgūdžių ugdymo					
Psichologo					
Pagalbos buityje					

9. Kokios srities specialistų paslaugų Jums labiausiai trūksta?

- Teisininko
- Psichologo

- Bendrosios praktikos gydytojo/ šeimos gydytojo
- Bendruomenės slaugytojo
- Socialinio darbuotojo
- Slaugytojo/slaugytojos
- Suaugusiųjų mokytojo
- Vaikų priežiūros specialisto
- Pagalbinio darbininko
- Kita _____

10.

Ar lentelėje

išvardintos institucijos, esančios Jūsų bendruomenėje, galėtų teikti naujas, papildomas paslaugas?

Kiekvienam pasirinkimui skirtas tik vienas iš žemiau esančių įvertinimų.

	Negalėtų	Galėtų, jei įtakotų savivaldybė	Galėtų, jei įtakotų seniūnija	Tikrai galėtų	Nėra tokios institucijos
Savivaldybė					
Seniūnija					
Bendruomenės centras					
Mokykla					
Kultūros centras					
Vaikų dienos centras					
Dienos užimtumo centras					
Religinė bendruomenė					
Socialinės paramos centras					
Krizių centras					
Nevyriausybines organizacijos					
Ūkininkai					
Verslininkai					

11.

Kokioje srityje,

jūsų manymu, būtų perspektyvu vystyti socialinę (bendruomeninę) verslą, kuris teiktų paslaugas jūsų bendruomenei?)

- Sveikatos
- Neformalaus švietimo
- Buitinių paslaugų
- Prekybos
- Maitinimo
- organizavimo
- Saugumo
- užtikrinimo
- Laisvalaikio
- organizavimo
- Aplinkos
- apsaugos
- Kita _____

12. galėtumėte prisidėti kuriant Jūsų bendruomenėje socialinį (bendruomeninį) verslą?
☐	savanorišku darbu	Kaip Jūs Prisidėčiau
☐	piniginių lėšų	Skirčiau
☐	turima įranga, technika, priemonėmis	Prisidėčiau
☐	organizaciniais klausimais, konsultacijomis	Padėčiau
☐	patalpas	Galėčiau suteikti
☐	žemės sklypą, teritoriją	Galėčiau suteikti
☐	galimybių prisidėti	Neturiu
☐		Kita _____
-

Dėkojame už atsakymus